

Handläggare
Anna Larsson
Telefon: 08 508 03 083

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Svar på remiss om program för upphandling och inköp samt klausul om antidiskriminering och meddelarfrihet

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om program för upphandling och inköp samt klausul om antidiskriminering och meddelarfrihet.

Christina Heglert
Stadsdelsdirektör

Jan Hellström
tf Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har i budget för 2015 fått i uppdrag att ta fram ett nytt program för upphandling och inköp för Stockholms stad samt att revidera tidigare beslutad policy om konkurrens och valfrihet.

Stadsledningskontoret har i budget för 2015 även fått i uppdrag att skärpa nuvarande antidiskrimineringsklausul.

Kommunfullmäktige har vidare i budget för 2015 angett att staden, så långt lagstiftningen medger, ska ställa krav på meddelarfrihet för personal inom välfärdssektorn.

Förvaltningen ställer sig positiv till föreslaget program för upphandling och inköp samt klausul om antidiskriminering och meddelarfrihet.

Ärendet

Kommunstyrelsen har i budget för 2015 fått i uppdrag att ta fram ett nytt program för upphandling och inköp för Stockholms stad samt att revidera tidigare beslutad policy om konkurrens och valfrihet. Stadsledningskontoret har i budget för 2015 även fått i uppdrag att skärpa nuvarande antidiskrimineringsklausul. Kommunfullmäktige har vidare i budget för 2015 angett att staden, så långt lagstiftningen medger, ska ställa krav på meddelarfrihet för personal inom välfärdssektorn.

Program för upphandling och inköp

Stadsledningskontorets förslag till skrivningar i programmet uttrycker en klar ambition om att leverantörer till stadens inte ska få konkurrensfördelar genom t.ex. oseriös verksamhet, oetiskt producerade varor, bristande kvalitet i upphandlade verksamheter, sämre arbetsmiljö eller dåliga anställningsvillkor för sina anställda. Så långt det är möjligt och ändamålsenligt ska staden ställa krav i upphandlingar som motverkar detta. Vidare föreslås att staden bland annat ska arbeta aktivt genom att i upphandling verka för att personer utanför arbetsmarknaden kommer i sysselsättning.

Förslag till ändringar

Stadsledningskontoret föreslår att stadens styrdokument för upphandlingsfrågor benämns **program för upphandling och inköp** istället för upphandlingspolicy.

Vidare föreslår stadsledningskontoret att nuvarande policy om konkurrens och valfrihet upphävs och att aktuella skrivningar som rör kvalitetsaspekter för upphandlad verksamhet förs över till det nya programmet för upphandling och inköp.

Stadsledningskontorets förslag till program är indelat i sex olika kapitel.

1 kap	Grundläggande förutsättningar för programmet, genomförande och förvaltning, lagar och regler och mutor och jäv.
2-5 kap	Fyra huvudkapitel som behandlar hur upphandling ska användas som ett strategiskt verktyg. Kapitlen utgår från stadens inriktningsmål.
6 kap	Stadens organisation och ansvar på upphandlingsområdet.

Vid upphandling ska staden säkerställa:

- kvalitet i verksamheten
- de anställdas villkor

- sociala krav på verksamheten och dess underleverantörer
- höga miljö- och klimatkrav
- verksamheternas bidrag till hållbar utveckling
- öppenhet avseende ekonomi och meddelarfrihet, samt
- stadens roll som innovativ beställare

Utgångspunkten vid all upphandling är höga krav på kvalitet. De krav som ställs i upphandlingen ska syfta till att uppnå kommunfullmäktiges och den egna nämndens mål för verksamhetsområdet.

Enligt stadsledningskontoret är det viktigt att skrivningen i programmet uttrycker en klar ambition, men samtidigt är öppen för bedömningar som behöver göras i det enskilda fallet och för att tillämpning av dessa krav kan komma att förändras och utvecklas över tid.

Med utgångspunkt i stadens inriktningsmål behöver olika former av sociala-, demokratiska- och miljö- och klimatmässiga hänsyn anpassas och motiveras i förhållande till den vara, tjänst eller entreprenad som upphandlas. Stadsledningskontoret föreslår att krav som ställs inom respektive målområde ska analyseras noggrant utifrån eventuella konsekvenser avseende ekonomisk hållbarhet.

Antidiskrimineringsklausul

Avsikten med en antidiskrimineringsklausul är att främja efterlevnad av antidiskrimineringslagstiftning och värna om principen om alla människors lika värde och rätt att bli behandlade på lika villkor. Stadsledningskontoret föreslår en skärpning av klausulen genom att bland annat införa sanktioner i form av vite för de fall leverantören inte lever upp till sina åtaganden.

Meddelarfrihet

Eftersom det inte finns stöd i lagstiftningen så ger avtalat meddelarskydd inte privatanställda samma skydd som offentliganställda. En klausul om meddelarskydd ger då en viktig signal till entreprenören men det är viktigt att den inte formuleras så att den anställde förleds att tro att det finns mer skydd än vad som verkligen finns. Ett avtalsvillkor om meddelarfrihet kan inte garantera den enskildes anställningstrygghet.

Tillämpning av nuvarande klausul rekommenderas endast när staden upphandlar vård- och omsorgs-entreprenader. Stadsledningskontoret föreslår att användningsområdet för klausulen utvidgas till att omfatta samtliga entreprenadupphandlingar som avser drift av verksamhet inom socialtjänsten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid avdelningen för Stöd och Processer.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget program för upphandling och inköp samt klausul om antidiskriminering och meddelarfrihet.

Förvaltningen ser att förslaget ligger i linje med Kommunfullmäktiges inriktningsmål. Det är angeläget att olika former av sociala-, demokratiska- och miljö- och klimatmässiga hänsyn anpassas och motiveras i förhållande till den vara, tjänst eller entreprenad som upphandlas. Stadsledningskontoret förslag, att krav som ställs inom respektive målområde ska analyseras noggrant utifrån eventuella konsekvenser avseende ekonomisk hållbarhet, är därför mycket viktiga.

Förvaltningen instämmer vidare i stadsledningskontorets skrivning att det är viktigt att programmet uttrycker en klar ambition, men samtidigt är öppen för bedömningar som behöver göras i det enskilda fallet. Det är också viktigt att ta hänsyn till att tillämpningen av dessa krav kan komma att förändras och utvecklas över tid.

Mot bakgrund av ovanstående överlämnar stadsdelsnämnden förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om program för upphandling och inköp samt klausul om antidiskriminering och meddelarfrihet.

Bilagor

1. Program för upphandling och inköp samt klausul om antidiskriminering och meddelarfrihet. Uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2015